

Okruhy k bc. státnicím pro DS

I. Úvod do studia; dějiny Předního východu a východního Středomoří

1. Definice pojmu starověk, základní podmínky pro vznik starověkých civilizací, hlavní periodizace starověku
2. Starověké písemné systémy, jejich vývoj a luštění. Cesta starověkých písem do západního Středomoří
3. Charakteristika států staroorientálního typu na PV (vč. postavení panovníků a otroků)
4. Typ a fungování nejstarších států ve východním Středomoří
5. Civilizační a kulturní přínos staroorientálních předovýchodních civilizací evropskému vývoji
6. Úloha náboženství ve státech staroorientálního typu na Předním východě
7. Hlavní písemné památky staroorientálních civilizací Předního východu
8. Typy pramenů k starověkým civilizacím. Hlavní edice písemných pramenů k dějinám antiky
9. Problémy starověké chronologie

II. Řecké dějiny

10. Problematika počátků antického období v Řecku. Geografie řecké pevniny
11. Charakteristika základních rysů vzniku řeckých poleis. Rezidua rodového zřízení v řeckých městských státech
12. Hlavní rysy řeckého náboženství. Jeho místo v životě řecké společnosti
13. Období stasis v řeckých poleis
14. Základní rysy vývoje Sparty a Athén v archaickém období
15. Řecko doby klasické. Hlavní rysy řeckých demokracií a oligarchií
16. Příčiny a jevové formy krize řeckých poleis, pokusy o její řešení
17. Vznik helénismu, forma helénistických států, přínos helénistické vědy a kultury

III. Římské dějiny od počátků do období principátu

18. Problematika počátků římských dějin (včetně vzniku Říma). Etnika a jazyky staré Itálie
19. Rodová společnost Říma, státní zřízení a sociální vrstvy doby královské
20. Státní zřízení republiky a jeho proměny (včetně krize republikánského zřízení)
21. Společnost a zemědělství republikánského období. Vývoj civilizace a kultury republikánského Říma
22. Cesta k římskému císařství - přechodné období mezi republikou a císařstvím
23. Stav římské říše na vrcholu principátu
24. Římské provincie za republiky a principátu
25. Krize římské říše ve III. stol. n. l.
26. Vývoj postavení kolónů a vývoj měst na území římské říše

IV. Římské dějiny v pozdní antice; recepce

27. Reformy císařů dominátu, jejich záměry a úspěšnost
28. Společnost pozdní antiky a její feudalizace
29. Římská říše a velké stěhování národů
30. Příčiny úpadku římské říše na Západě
31. Náboženský vývoj římské říše. Místo náboženství v jejím životě.
32. Příčiny delšího přežívání římského Východu, reformy císařů Iustiniana a Héraklea
33. Odkaz antiky ve středověké, novověké a současné Evropě